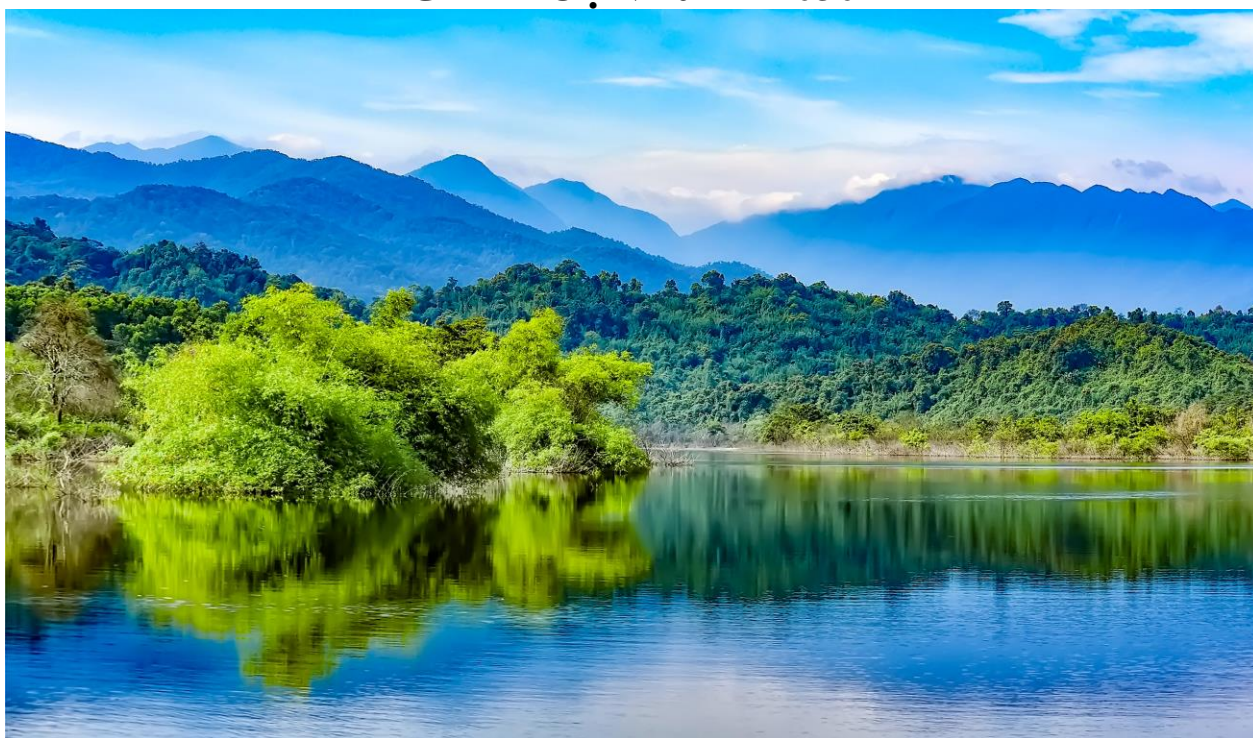

SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN HÀ TĨNH
BAN QUẢN LÝ VƯỜN QUỐC GIA VŨ QUANG

THUYẾT MINH

PHƯƠNG ÁN QUẢN LÝ RỪNG BỀN VỮNG
VƯỜN QUỐC GIA VŨ QUANG
GIAI ĐOẠN 2021 - 2030

Hà Tĩnh, 2021

SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN HÀ TĨNH
BAN QUẢN LÝ VƯỜN QUỐC GIA VŨ QUANG

THUYẾT MINH
PHƯƠNG ÁN QUẢN LÝ RỪNG BÈN VŨNG
VƯỜN QUỐC GIA VŨ QUANG
GIAI ĐOẠN 2021 – 2030

CHỦ ĐẦU TƯ
VƯỜN QUỐC GIA VŨ QUANG

ĐƠN VỊ TƯ VẤN
VIỆN SINH THÁI RỪNG VÀ MT

GIÁM ĐỐC

VIỆN TRƯỞNG

Nguyễn Danh Kỳ

Lê Sỹ Doanh

Hà Tĩnh, năm 2021

MỤC LỤC

PHẦN I	1
MỞ ĐẦU.....	1
1. Khái quát chung về công tác quản lý bảo vệ, phát triển rừng đảm bảo mục đích sử dụng rừng.....	1
2. Sự cần thiết xây dựng và thực hiện phương án quản lý rừng bền vững.....	4
I. CHÍNH SÁCH VÀ PHÁP LUẬT CỦA NHÀ NƯỚC	6
1. Văn bản quy phạm pháp luật của Trung ương	6
2. Văn bản của địa phương	8
II. CAM KẾT QUỐC TẾ	9
1. Công ước quốc tế.....	10
2. Thỏa thuận quốc tế.....	10
III.TÀI LIỆU SỬ DỤNG	10
1. Tài liệu, số liệu, quyết định thành lập, quy hoạch và phát triển của VQG.....	10
2. Bản đồ	11
3. Các Đề án, dự án và kế hoạch	11
4. Các tài liệu khác	11
I. THÔNG TIN CHUNG.....	12
1. Tên đơn vị: Vườn Quốc gia Vũ Quang	12
2. Địa chỉ trụ sở: Tổ dân phố 3, thị trấn Vũ Quang, huyện Vũ Quang, Hà Tĩnh.	12
3. Địa chỉ liên lạc:	12
4. Quyết định thành lập, chức năng, nhiệm vụ của Ban quản lý.....	12
5. Cơ cấu tổ chức và nhân sự.....	15
5.1. Tổ chức bộ máy và nhân sự.....	15
5.2. Nhận xét về cơ cấu tổ chức bộ máy.....	15
II. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ, ĐỊA HÌNH, KHÍ HẬU, THỦY VĂN VÀ THỎ NHUỖNG	16
1. Vị trí địa lý, địa hình	16
2. Khí hậu.....	17
3. Thủy văn.....	18
4. Địa chất và thổ nhưỡng	18
5. Nhận xét thuận lợi, khó khăn và những vấn đề quan tâm	19
5.1.Những thuận lợi.....	19
5.2. Những khó khăn	20
5.3. Những nội dung cần quan tâm khi xây dựng và thực hiện phương án	20

III. DÂN SINH, KINH TẾ, XÃ HỘI.....	20
1. Dân số, dân tộc, lao động.....	20
Bảng 01. Dân số và lao động các xã vùng đệm của VQG Vũ Quang	21
2. Kinh tế: những hoạt động kinh tế chính, thu nhập đời sống của dân cư	22
3. Xã hội: Thực trạng giáo dục và đào tạo, y tế, văn hóa	26
4. Nhận xét những thuận lợi, khó khăn:.....	26
4.1. Những thuận lợi	26
4.2. Những khó khăn	27
4.3. Những nội dung cần quan tâm khi xây dựng và thực hiện phương án.....	28
IV. GIAO THÔNG	28
1. Hệ thống giao thông trong khu vực	28
2. Nhận xét về thuận lợi, khó khăn; nội dung cần quan tâm, chú ý khi xây dựng và thực hiện Phương án.....	29
2.1. Những thuận lợi	29
2.2. Những khó khăn	29
2.3. Những vấn đề cần quan tâm khi xây dựng và thực hiện Phương án.....	29
V. DỊCH VỤ MÔI TRƯỜNG RỪNG.....	30
1. Những loại dịch vụ môi trường rừng đang triển khai thực hiện	30
2. Đánh giá tiềm năng cung cấp các loại dịch vụ môi trường	30
2.1. Tiềm năng cung cấp dịch vụ môi trường rừng cho kinh doanh du lịch	30
2.1.1. Tiềm năng về tài nguyên du lịch tự nhiên	31
2.1.2. Tiềm năng về tài nguyên du lịch tâm linh, nhân văn	32
2.1.3. Nhận xét về những thuận lợi, khó khăn, nội dung cần quan tâm khi xây dựng và thực hiện phương án	33
2.2. Tiềm năng cung cấp một số loại dịch vụ môi trường khác.....	35
VI. HIỆN TRẠNG SỬ DỤNG ĐẤT	35
1. Thống kê hiện trạng sử dụng đất.....	35
2. Phân tích, đánh giá hiện trạng và tình hình quản lý, sử dụng đất.....	37
2.1. Hiện trạng sử dụng đất rừng đặc dụng	37
2.2. Hiện trạng sử dụng đất rừng phòng hộ.....	37
2.3. Hiện trạng sử dụng đất rừng sản xuất.....	38
2.4. Công tác quản lý rừng và đất rừng	38
2.5. Nhận xét về những thuận lợi, khó khăn; nội dung cần quan tâm, chú ý khi xây dựng và thực hiện phương án.	38
2.5.1. Những thuận lợi.....	38

2.5.2. Những khó khăn	39
VII. HIỆN TRẠNG TÀI NGUYÊN RỪNG.....	39
1. Hiện trạng diện tích, trạng thái, chất lượng các loại rừng	39
2. Tổng trữ lượng của các trạng thái rừng	41
3. Hiện trạng phân bố lâm sản ngoài gỗ và nhóm cây có ích	43
4. Nhận xét về thuận lợi, khó khăn đối với công tác quản lý, BV&PTR, bảo tồn ĐDSH	50
VIII. HIỆN TRẠNG VỀ CƠ SỞ VẬT CHẤT, CÁC CHƯƠNG TRÌNH, DỰ ÁN ĐÃ THỰC HIỆN	51
1. Cơ sở hạ tầng và trang thiết bị	51
2. Kết quả các chương trình, dự án, đề tài đã thực hiện	54
2.1. Chương trình quản lý, bảo vệ rừng.....	54
2.2. Chương trình phòng cháy chữa cháy rừng	58
2.3. Chương trình phát triển rừng và phục hồi sinh thái	59
2.4. Chương trình bảo tồn đa dạng sinh học.....	60
2.5. Chương trình nghiên cứu khoa học	60
2.6. Chương trình phát triển du lịch sinh thái và giáo dục môi trường	61
3. Nhận xét: thực trạng về cơ sở hạ tầng có những thuận lợi, khó khăn đối với công tác quản lý và các hoạt động của đơn vị.....	63
3.1. Những thuận lợi	63
3.2. Những khó khăn	64
IX. ĐÁNH GIÁ CÔNG TÁC QUẢN LÝ BẢO VỆ, PHÁT TRIỂN RỪNG, BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC	64
1. Quản lý rừng tự nhiên.....	64
2. Quản lý rừng trồng.....	66
3. Công tác bảo vệ rừng và phòng cháy, chữa cháy rừng.....	66
4. Quản lý lâm sản ngoài gỗ.....	67
5. Quản lý, bảo tồn ĐDSH	67
5.1. Đa dạng thảm thực vật rừng	68
5.1.1. Sự phân chia các kiểu Hệ Sinh Thái (HST) thảm thực vật ở Việt Nam	68
5.1.2. Sự phân chia thảm thực vật theo các kiểu rừng của VQG Vũ Quang: “Nghiên cứu cụ thể trên hiện trường”	68
5.2. Đa dạng động vật rừng.....	73
5.3. Cứu hộ, phát triển sinh vật	74
5.4. Danh mục loài thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm; những loài đặc hữu.....	76
6. Công tác quản lý, xử lý vi phạm pháp luật về công tác quản lý, BV&PTR, bảo tồn ĐDSH. 77	
7. Nhận xét: những ưu điểm, tồn tại trong công tác quản lý, bảo vệ, phát triển rừng, bảo tồn ĐDSH	

7.1. Những ưu điểm	79
IX-A. PHÂN KHU CHỨC NĂNG	81
1. Phân khu chức năng của rừng đặc dụng.....	82
1.1. Phân khu bảo vệ nghiêm ngặt	82
1.2. Phân khu phục hồi sinh thái.....	83
1.3. Phân khu dịch vụ hành chính	84
1.4. Vùng đệm.....	85
2. Đất rừng phòng hộ.....	88
3. Đất rừng sản xuất.....	88
IX-B. KẾT QUẢ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ CÔNG ÍCH	88
1. Về thực hiện phân loại đơn vị sự nghiệp công.....	88
2. Hạng mục nguồn thu	88
3. Hạng mục các nguồn chi.....	89
Chương 3 MỤC TIÊU, NỘI DUNG VÀ HIỆU QUẢ PHƯƠNG ÁN.....	91
I. MỤC TIÊU VÀ PHẠM VI QUẢN LÝ RỪNG BỀN VỮNG.....	91
1. Mục tiêu chung.....	91
2. Mục tiêu cụ thể.....	91
II. KẾ HOẠCH SỬ DỤNG ĐẤT	92
1. Điều chỉnh tổng diện tích của Vườn quốc gia	92
2. Kế hoạch sử dụng đất.....	93
III. XÁC ĐỊNH KHU VỰC LOẠI TRỪ VÀ KHU VỰC TỔ CHỨC SẢN XUẤT, KINH DOANH RỪNG.....	93
1. Xác định khu vực loại trừ	93
2. Khu vực rừng đã được cấp chứng chỉ rừng (nếu có).....	94
IV. KẾ HOẠCH KHOÁN BẢO VỆ VÀ PHÁT TRIỂN RỪNG CHO HỘ GIA ĐÌNH, CÁ NHÂN, CỘNG ĐỒNG DÂN CƯ	94
V. KẾ HOẠCH QUẢN LÝ, BẢO VỆ, PHÁT TRIỂN, SỬ DỤNG RỪNG BỀN VỮNG, BẢO	

TÒN ĐDSH	94
1. Kế hoạch bảo vệ rừng, bảo tồn ĐDSH.....	94
1.1. Kế hoạch bảo vệ rừng	94
1.2. Kế hoạch xây dựng phương án phòng cháy chữa cháy rừng.....	97
1.3. Kế hoạch phòng trừ sinh vật hại rừng	100
1.4. Xác định các khu rừng có giá trị bảo tồn cao.....	101
1.5. Kế hoạch bảo tồn đa dạng sinh học và khu rừng có giá trị bảo tồn cao	101
1.5.1. Mục tiêu	102
1.5.2. Đối tượng	102
1.5.3. Nội dung và biện pháp thực hiện.....	102
2. Kế hoạch phát triển rừng.....	104
2.1. Làm giàu rừng tự nhiên đặc dụng	104
2.3. Trồng mới và chăm sóc rừng phòng hộ	109
2.3. Trồng cây phân tán	110
3. Kế hoạch khai thác lâm sản	111
3.1. Kế hoạch khai thác gỗ (không áp dụng tại VQG Vũ Quang).....	111
3.2. Kế hoạch khai thác lâm sản ngoài gỗ	112
4. Kế hoạch nghiên cứu khoa học, giảng dạy, đào tạo nguồn nhân lực	112
4.1 Nghiên cứu khoa học	112
4.2. Kế hoạch giảng dạy và đào tạo nguồn nhân lực.....	114
5. Du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí.....	115
5.1 Mục tiêu.....	115
5.2. Các nguyên tắc phát triển	116
5.3. Định hướng phát triển sản phẩm du lịch	117
5.4. Định hướng các tuyến, điểm DLDT tại VQG Vũ Quang.....	117
5.5. Phương thức tổ chức thực hiện.....	118
6. Xây dựng hạ tầng phục vụ quản lý, bảo vệ, phát triển, sử dụng rừng	121
7. Hoạt động dịch vụ cho cộng đồng	122
8. Hoạt động chi trả dịch vụ môi trường rừng và thuê môi trường rừng.....	124
8.1. Các dịch vụ được tiến hành	124
8.2. Tổ chức triển khai thực hiện.....	125
9. Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về bảo vệ, phát triển rừng.....	125
10. Theo dõi diễn biến TNR, ĐDSH; điều tra, kiểm kê rừng	126
10.1. Chương trình theo dõi diễn biến TNR, giám sát ĐDSH.....	126
10.2. Điều tra, kiểm kê rừng.....	127

10.3. Xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu tổng quan TNR và ĐDSH.....	128
10.4. Cập nhật tài nguyên rừng, DLST vào trang web của VQG Vũ Quang.....	128
VI. NHU CẦU VỐN VÀ NGUỒN VỐN ĐẦU TƯ	128
1. Tổng hợp nhu cầu vốn cho kế hoạch quản lý rừng bền vững	128
2. Nguồn vốn đầu tư	132
2.1. Bố trí nguồn vốn đầu tư	132
2.2. Cơ cấu nguồn vốn đầu tư	132
3. Khái toán kinh phí theo năm, giai đoạn thực hiện	133
VII. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN	134
1. Giải pháp về công tác quản lý, bảo vệ, bảo tồn ĐDSH	134
2. Giải pháp về xây dựng và phát triển nguồn nhân lực.....	135
3. Giải pháp phối hợp với các bên liên quan	135
4. Giải pháp về khoa học và công nghệ, bảo vệ môi trường	136
5. Giải pháp về nguồn vốn, huy động nguồn vốn đầu tư.....	136
6. Giải pháp giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường.....	137
7. Giải pháp về hợp tác quốc tế.....	138
VIII. ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CỦA PHƯƠNG ÁN.....	138
1. Hiệu quả về kinh tế	138
2. Hiệu quả về xã hội	139
3. Hiệu quả về môi trường	139
Chương 4 TỔ CHỨC THỰC HIỆN – GIÁM SÁT ĐÁNH GIÁ.....	140
I. PHÂN CÔNG NHIỆM VỤ.....	140
1. Đối với Vườn Quốc gia Vũ Quang.....	140
2. Đối với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn	140
3. Chính quyền địa phương cấp huyện, cấp xã nơi xây dựng Phương án.....	140
II. KẾ HOẠCH KIỂM TRA, GIÁM SÁT	140
1. Mục tiêu	140
2. Các chỉ tiêu theo dõi, đánh giá.....	141
2.1. Vườn Quốc gia Vũ Quang tự kiểm tra, giám sát.....	141
2.2. Kiểm tra, giám sát của cơ quan nhà nước	141
III. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	141
1. Kết luận.....	141
2. Kiến nghị	142
PHẦN 2: PHỤ LỤC.....	145

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 01. Dân số và lao động các xã vùng đệm của VQG Vũ Quang	21
Bảng 02. Thống kê diện tích canh tác bình quân của hộ gia đình thuộc các xã thuộc vùng đệm của VQG Vũ Quang	23
Bảng 03. Thống kê thu nhập bình quân trong lĩnh vực nông, lâm nghiệp.....	24
Bảng 04. Hiện trạng sử dụng đất VQG Vũ Quang.....	36
Bảng 05. Hiện trạng rừng và đất lâm nghiệp VQG Vũ Quang	40
Bảng 06. Tổng trữ lượng bình quân theo các trạng thái rừng	42
Bảng 07. Thống kê các nhóm các loài LSNG tại VQG Vũ Quang	43
Bảng 08. Thống kê hiện trạng cơ sở vật chất của VQG Vũ Quang	52
Bảng 09. Cơ sở hạ tầng phục vụ công tác quản lý, bảo vệ rừng tại VQG Vũ Quang.....	55
Bảng 10. Số lượng và dụng cụ, công cụ hỗ trợ, phương tiện đã mua sắm phục vụ bảo vệ rừng của VQG Vũ Quang	56
Bảng 11. Các chương trình, dự án, đề tài nghiên cứu khoa học thực hiện tại VQG Vũ Quang, giai đoạn 2015-2020	60
Bảng 12. Các đơn vị trong nước hợp tác với VQG Vũ Quang giai đoạn 2015-2020.....	61
Bảng 13. Số liệu cứu hộ từ năm 2017 đến năm 2020	75
Bảng 14. Tình hình vi phạm BV&PTR tại VQG Vũ Quang từ 2015 - 2020.....	77
Bảng 15. Hiện trạng các phân khu chức năng của VQG Vũ Quang tháng 3/2021	81
Bảng 16. Tổng hợp các nguồn kinh phí hoạt động của VQG Vũ Quang trong giai đoạn 2018 – 2020	89
Bảng 17. Tổng hợp các nguồn chi hoạt động của VQG Vũ Quang giai đoạn 2018 – 2020 ...	89
Bảng 18. Quy hoạch tổng thể diện tích VQG Vũ Quang giai đoạn 2021-2030.....	92
Bảng 19. Kế hoạch làm giàu và chăm sóc rừng tự nhiên đặc dụng tại VQG Vũ Quang giai đoạn 2021 - 2030	106
Bảng 20. Kế hoạch trồng mới và chăm sóc rừng trồng đặc dụng theo Phương án quản lý rừng bền vững	108
Bảng 20A. Kế hoạch chăm sóc rừng trồng đặc dụng theo dự án trước đây	108
Bảng 20B. Kế hoạch trồng mới và chăm sóc rừng trồng phòng hộ tại VQG Vũ Quang giai đoạn 2021 - 2030	110
Bảng 22. Hạ tầng phục vụ quản lý, bảo vệ, phát triển, sử dụng rừng giai đoạn 2021- 2030 của VQG Vũ Quang.....	121
Bảng 23. Tổng hợp nhu cầu vốn cho kế hoạch quản lý rừng bền vững VQG Vũ Quang, giai đoạn 2021-2030	129